

אודות השמועה המיוחסת להגר"א שמסכת ברכות היא המסכת הגדולה בש"ס

קמח] ש: יש האומרים, ותולים שמועה זו באדוננו הגר"א זלה"ה, שמסכת ברכות היא המסכת הכי גדולה בש"ס מצד מנין המילים. ^{אוצר החכמה 13676} ורבים השתוממו ותמהו ע"ז, היאך יתכן שפה קדוש יאמר דבר זה, והלא כל אחד יודע שבודאי במסכתות שבת, סנהדרין, וחולין (שמנין הדפים שבהן יותר מכפלים ממנין הדפים שבמסכת ברכות) יש יותר מילים ממסכת ברכות. וכהיום "בדקו" ומצאו שבמס' ברכות יש רק 72,891 מילים, בעוד שיש עשר מסכתות אחרות הגדולות הימנה במנין המילים (ומסכת שבת היא הגדולה שבכולן, שיש בה 117,922 מילים). ובשל כך יש שיצאו לפקפק ולומר ששמועה זו היא "שמועה רחוקה", ומעולם לא אמר הגר"א כן. אמנם יש לומר (בדרך אפשר), שיתכן שאכן יצאו הדברים מפי קדשו של הגר"א, אך כוונתו היתה למסכת ברכות **שבתלמוד ירושלמי** וכי אפשר שבתלמוד ירושלמי מסכת ברכות היא הגדולה ביותר בבחינת מספר המילים). וממילא, או שהגר"א אמר כן להדיא, או שכך היתה כוונתו, ושמע השומע ולא דקדק, ומאז ואילך נפוצה השמועה הנ"ל כצורתה המוטעית. ובזה הנני שואל, אם מרן שליט"א "מסכים" להשערה זו ומהו חו"ד הגדולה בזה?

ת: הגר"א לא אמר זאת והוא שקר כמו כמה דברים שהפיצו בשמו וגם האומרים לא אמרו אלא שברכות גדול מב"ב וג"ז אינו נכון

ועי' בקונט' מנחת תודה שהביא כן, שמעולם לא אמר הגר"א ד"ז. ומה גם שהשערה זו אינה לפי האמת, שכהיום נתברר שהמסכת הכי ארוכה גם בירושלמי היא מסכת שבת, שיש בה 49,161 מילים, ואחריה יבמות - 45,293 מילים, ורק לאחריהן מסכת ברכות - 41,030 מילים. וכן אמרו הבקיאים והמומחים בדברי הגר"א, שמעולם לא יצאו דברים אלו ממנו.